

ET

ET

ET

EUROOPA KOMISJON

Brüssel 28.5.2010
KOM(2010)267 lõplik

KOMISJONI ARUANNE NÕUKOGULE JA EUROOPA PARLAMENDILE,
milles käsitletakse nõukogu määruse (EÜ) nr 1234/2007 artikli 105 ja sellele järgnevate
artiklite
(mesindustoodete tootmise ja turustamise üldtingimuste parandamiseks võetavate
meetmete kohta) kohaldamist

SEK(2010)655

SISUKORD

KOMISJONI ARUANNE NÕUKOGULE JA EUROOPA PARLAMENDILE, milles käsitletakse nõukogu määruse (EÜ) nr 1234/2007 artikli 105 ja sellele järgnevate artiklite (mesindustoodete tootmise ja turustamise üldtingimuste parandamiseks võetavate meetmete kohta) kohaldamist 1

1. SISSEJUHATUS..... 3

2. MESINDUSPROGRAMMIDE RAKENDAMINE..... 3

2.1 Loendus (tabel 9)..... 3

2.2. Kulude teostamine..... 4

2.3. Kasutusmäär..... 6

2.4. Eesmärgid..... 6

3. LIIKMESRIIKIDE ETTEPANEKUD..... 7

4. VALDKONNA ETTEVÕTJATE ETTEPANEKUD 9

5. KOKKUVÕTE..... 10

Aruande juurde käib komisjoni talitluste töödokument tabelite ja arvandmetega, millele aruandes viidatakse.

1. SISSEJUHATUS

Nõukogu määruse (EÜ) nr 1234/2007 (millega kehtestatakse põllumajandusturgude ühine korraldus ning mis käsitleb teatavate põllumajandustoodete erisätteid)¹ artikliga 184 on ette nähtud, et Euroopa Parlamendile ja nõukogule tuleb iga kolme aasta järel esitada aruanne kõnealuse määruse artikliga 105 ja sellele järgnevate artiklitega kehtestatud mesindustoodete tootmise ja turustamise üldtingimuste parandamise meetmete rakendamise kohta. Käesolev aruanne lähtub sellest kohustusest ja hõlmab majandusaastaid 2006–2007, 2007–2008 ja 2008–2009. Need kolm majandusaastat hõlmavad eelmise kolmeaastase perioodi (2005–2007) viimast aastat ja jooksva kolmeaastase programmi (2008–2010) kahte esimest aastat.

2007. aasta märtsis võttis komisjon vastu kolmanda aruande nõukogu määruse (EÜ) nr 797/2004 kohaldamise kohta,² et anda hinnang kõnealuse määruse kohaldamisele kolmel viimasel aastal. Kuna riiklike programme on tõhusalt rakendatud ning liikmesriigid ja ettevõtted on nendega väga rahul, ei ole aruandele lisatud ühtegi seadusandlikku muudatust. Seevastu on viimase aruande tulemusel lisatud komisjoni määrusesse (EÜ) nr 917/2004³ üksikasjalike rakenduseeskirjade lihtsustusmeetmed.

Vastavalt ühenduse õigusaktidele edastas iga liikmesriik ajavahemiku 2008–2010 kohta oma riikliku programmi.

Oluline on märkida, et eranditult kõik liikmesriigid koostasid mesindusprogrammi; see näitab kui oluliseks nad seda peavad ja millised on Euroopa mesindussektori vajadused.

Sektori olukord

Pärast 2007. aastat ei ole programmide elluviimise turu olukord märkimisväärselt muutunud. Vaatamata vähenemise täheldamisele sõltub Euroopa turg ikka veel suures osas impordist (üle 40 % tarbitavast meest on importmesi). Maailmaturul on kõige märkimisväärsimaks tendentsiks hindade suur tõus. Kuna ELi peamises tarneallikas Argentinast tootmine vähenes ja hinnad kallinesid, hakkas EL importima mett Hiinast.

Peale kaubanduslike aspektide teeb sektorile muret mesilasperede väljasuremine.

2. MESINDUSPROGRAMMIDE RAKENDAMINE

2.1 Loendus (tabel 9)

Vastavalt õigusaktidele edastas iga liikmesriik koos oma 2007. aasta programmiga mesindussektori struktuuri ülevaate.

Liikmesriikide 2007. aasta andmete kohaselt on ELi mesinike üldarv 595 775, kellest 19 025 on elukutselised (üle 150 taru). Mesinike üldarvu suurenemine 2004. aastaga võrreldes on seotud ELi laienemisega Bulgaariasse ja Rumeeniasse. Ilma nende riikide mesiniketa oleks mesinike üldarv oluliselt langenud.

---

¹ ELT L 299, 16.11.2007, lk 1.

² KOM (2007) 131 (lõplik).

³ ELT L 163, 30.4.2004, lk 83.

Tarude üldarv on 13 602 719, millest 4 461 606 kuulub elukutselistele mesinikele (3,2 % mesinikest omab ligi 33 % tarudest). Pärast 2004. aasta loendust on tarude arv ELis 1 971 419 taru võrra suurenenud. Kasv on seotud ELi laienemisega 2007. aastal, sest tarude arv kahes uues liikmesriigis on 1 646 736. Ajavahemikul 2004–2007 on tarude arv siiski suurenenud ka 25 liikmesriigiga ELis. Mesinike sõnul tuli tarude arvu suurendada, et tulla toime mesilaste suremusega.

Suurima tarude arvuga riigid on Hispaania (17,06 %), Kreeka (10,8 %), Prantsusmaa (10 %) ja Itaalia (8,5 %) (joonised 9a ja 9b).

Hispaanial oli 2004. aastaga võrreldes 130 000 taru vähem ning Hispaania mesitarude osakaal ühenduse tarude üldarvus vähenes märgatavalt (17,1 % varasema 21,9 % asemel).

2.2. Kulude teostamine

Eelarve liikmesriikide lõikes

Vastavalt määruse (EÜ) nr 917/2004 artiklile 2 esitavad liikmesriigid komisjonile oma mesindusprogrammi enne programmiga hõlmatud kolmeaastase perioodi esimese aasta 15. aprilli (2007. aasta taotlus hõlmas 2008, 2009 ja 2010. aasta programmi).

Liikmesriikide kavandatavaid kulusid käsitlevate teatiste alusel eraldatakse ühenduse eelarves saadaolevad summad määruse (EÜ) nr 917/2004 I lisas esitatud ühenduse mesilaspopulatsiooni suurusest lähtuvalt. Enne veel taotlemata summade jaotamist on kulude prognoosimisel aluseks iga liikmesriigi tarude protsentuaalne osakaal tarude üldarvus; sellest tuleneb teoreetilise eelarve maksimaalne protsendimäär, millele igal liikmesriigil õigus on.

Joonisel 9b esitatud iga liikmesriigi protsendimäär kujutab vastava riigi teoreetilise osa suurust eelarves. Samas nähtub jooniselt 9d, et eelarve tegelik jaotumine 2008. majandusaastal on mesilaspopulatsiooni osakaalust veidi erinev. See tuleneb asjaolust, et mõned liikmesriigid ei esitanud taotlust kogu oma teoreetilise osakaalu ulatuses. Õigusaktidest lähtuvalt jaotatakse jääk nende liikmesriikide vahel, kelle esitatud taotlus oli nende teoreetilisest osakaalust suurem. Näiteks eraldati Hispaaniale eelarvest 18 %, ehkki tal on üksnes 17,1 % tarudest.

2008. majandusaastal esitasid seitse liikmesriiki oma teoreetilisest osast väiksema taotluse.

2008. aasta programmide puhul koondub olemasolevast eelarvest 40 % kolme liikmesriiki (Hispaania, Kreeka ja Prantsusmaa). Seega on kõige suurema tarude arvuga liikmesriigid need, kes soovivad kõige enam programme kasutada.

Tuleb märkida, et ELi laienemine Bulgaariasse ja Rumeeniasse vähendas vanade liikmesriikide mesilaspopulatsiooni osakaalu, mille hüvitamiseks suurendati aastast eelarvet 23 miljonilt eurolt 26,3 miljonile eurole. Eelarve kärpimine teatavate liikmesriikide puhul tuleneb üksnes tarude arvu vähenemisest.

Kulutuste tegemine meetme liikide ja liikmesriikide lõikes (tabel 10)

Kulutuste tegemise analüüs põhineb andmetel, mida liikmesriigid igal aastal määruse (EÜ) nr 917/2004 artikli 6 lõike 2 kohaselt esitavad. See kohustus kehtestati viimase aruandega, võimaldamaks komisjonil analüüsida, mil viisil liikmesriigid tegelikult neile eraldatud

eelarvet kulutavad. Kuna kulutuste tegemine võib tõepoolest kavandatust erineda, muudeti komisjoni määrus programmide kohandamise osas paindlikumaks.

Ajavahemikul 2007–2009 on kaks enamkasutatavat meetet varroatoositõrje ning tehniline abi (joonised 10a ja 10 b). Tehnilise abi kulutused on võrdlemisi stabiilsed, moodustades kasutatud eelarvest igal aastal ligikaudu 26–27 %, kuid varroatoositõrjeks kasutatava eelarveosa puhul võib täheldada märkimisväärset vähenemist (37 %-lt 2007. aastal 27 %-le 2009. aastal).

Tehnilise abi meetmed leidsid kasutust suures hulgas liikmesriikides (joonised 10a ja 11a); meetme peamine kasutaja oli Itaalia, kelle eelarve oli üle 900 000 euro majandusaasta kohta. Teised meetet ohtralt kasutanud riigid olid Kreeka, Prantsusmaa, Saksamaa ja Tšehhi Vabariik. Uued liikmesriigid (Bulgaaria ja Rumeenia) ei kasutanud meetet üldse, kuna eelistasid keskenduda oma programmides muudele meetmetele.

Varroatoositõrje meetmeid rakendati kõikides liikmesriikides peale Sloveenia (joonis 10a ja 11b). Kõige rohkem kasutasid kõnealust meetet Hispaania, Ungari ja Poola. Portugal, kus meede oli 2007. aastal väga levinud, vähendas meetme osakaalu oma eelarves märkimisväärselt. Seevastu Sloveenia, kes ajavahemikul 2007–2008 kasutas kõnealust meetet väga vähe, suurendas 2009. aastal eelarvelisi vahendeid selle rakendamiseks.

Kõige enam levinud meetmete hulgas kolmandal kohal on mesilaste rändpidamise ratsionaliseerimine, mis moodustab 18 % kulutustest (joonised 10a ja 11c). Tavaliselt rakendavad seda meetet kõige enam need Lõuna-Euroopa riigid, kus on väga liigirikas ja pika õitsemisajaga taimestik. Kreeka puhul võib märgata, et riik on otsustanud märkimisväärselt oma abisid meetme osas ümber suunata, seda eelkõige alates 2008. ja 2009. aastast (üle poole oma eelarvest). Seevastu Hispaania, Itaalia ja Ungari on alates 2008. aastast meetmesse investeeritud summasid vähendanud.

Neljandal kohal on tarude arvukuse suurendamise meede. Seda meetet rakendatakse üha rohkem ja ajavahemikul 2007–2009 võis täheldada suurt tõusu (10 % kulutuste asemel 15 %) (joonised 10a ja 11e). Pärast meetme kasutuselevõtmist 2005. aastal on sellekohased kulutuste osakaal tõusnud 6,2 %-lt 15 %-le. Tendents on selgitatav mesilasperede väljasuremisega, mis on muutunud viimastel aastatel üha tõsisemaks probleemiks. Mesinikeorganisatsioonid, kes teevad programmide väljatöötamisel koostööd, on meetmest väga huvitatud, et mesilasperede kaotamise tõttu kantud kahjusid hüvitada. Liikmesriikidest on seda meetet kõige enam kasutanud Poola ja Rumeenia. Poola puhul võib pärast 2009. aastat siiski täheldada meetme kasutamise vähenemistendentsi.

Meeanalüüse ja rakendusuringuid edendav meede on leidnud võrreldes varasemaga vähem kasutust, moodustades 2009. aastal üksnes 6–7 % (joonised 10a, 11d ja 11f).

Kõige suurema eelarveosa (2009. aastal ligi 900 000 eurot) on rakendusuringutele pühendanud Prantsusmaa, kelle eraldatud summa moodustas ühenduse tasandil sellele meetmele ette nähtud summast üle poole.

Meeanalüüsile on kõige suuremaid summasid eraldanud Hispaania (väga suur eraldiste tõus ajavahemikul 2007–2009). Teised liikmesriigid, välja arvatud Austria, ei ole sellele meetmele suuri summasid eraldanud.

2.3. Kasutusmäär

Kasutusmäära kommentaarid põhinevad liikmesriikide edastatud andmetel eelarve täitmise kohta eri meetmete lõikes; andmeid on kasutatud ka viitematerjalina kulutuste teostamist käsitlevas osas. Mõnel juhul erinevad need andmed Euroopa Põllumajanduse Tagatisfondi andmetest (tabel 12a, b ja c).

2007. aasta keskmine kasutusmäär oli 90 %. Seda väga kõrget kasutusmäära selgitab asjaolu, et tegemist oli EÜ 25 kolmanda majandusaastaga ja et 2004. aastal liitunud kümme liikmesriiki olid juba omandanud piisavalt kogemusi. Enamiku liikmesriikide puhul jäi kasutusmäär vahemikku 90–100 %. Kõige väiksema kasutusmääraga riigid olid Küpros (38 %) ja Luksemburg (56 %). Portugali, Sloveenia ja Slovakkia kasutusmäär oli samuti võrdlemisi madal (vahemikus 69–76 %).

2008. majandusaastal vähenes kasutusmäär märgatavalt, langedes 90 %-lt 80 %-le. Langust on siiski lihtne selgitada alakasutusega Bulgaarias ja Rumeenias, kelle jaoks oli see esimene kogemuste omandamise aasta. Nagu 2005. aastal kümne uue liikmesriigi puhul, väljendus kogemuste puudumine madalas kasutusmääras (üksnes 34 % Bulgaarias ja 17 % Rumeenias). Ka Portugali puhul on kasutusmäär madal (36 %). Nagu varasematel aastatel, on kõige suuremad toetusesaajad oma eelarvet ka kõige paremini kasutanud, välja arvatud Prantsusmaa, kes kasutas seda üksnes 74 % ulatuses. 2007. aastal madala kasutusmääraga Küpros ja Luksemburg suutsid tendentsi teistpidi pöörata ja kasutasid oma eelarvet parimal viisil.

Alates 2009. majandusaastast võib eelarve kasutuses täheldada selget paranemist (88 %). Bulgaaria ja Rumeenia on oma kasutusmäära selgelt parandanud, isegi kui Rumeenia puhul (54 %) jääb see veel selgelt alla ühenduse keskmist. Ühenduse eelarvest toetust saavate suurte riikide seas on Prantsusmaa 2008. aastaga võrreldes selgelt oma tulemusi parandanud. Seevastu Poola suutis pärast kahte väga kõrge kasutusmääraga aastat kasutada oma eelarvest ära üksnes 74 %. Portugali määr jääb vaatamata paranemisele veel väga tagasihoidlikuks (58 %) ja ka Luksemburgi tase on endiselt madal (60 %).

2.4. Eesmärgid

Kõik liikmesriikide pakutud meetmed on abikõlblikud tingimusel, et nendega püütakse saavutada ühe või teise esmatähtsa meetme eesmärke.

Abikõlblike meetmete konkreetsed eesmärgid

Pärast viimast aruannet ei ole ühenduse abi saamiseks kõlblike meetmete eesmärgid muutunud.

Tehniline abi peab parima tehnika kasutamise läbi tõhustama tootmist ja turustamist. Mesinike ja ühenduste või kooperatiivide juhtide väljaõpe või muu koolitustegevus on suunatud eelkõige sellistele valdkondadele nagu mesilaste pidamine ja haiguste ennetamine, mee kogumise ja pakendamise, säilitamise ja transpordi tingimused ning turustamine.

Varroatoositõrje eesmärk on vähendada kulutusi tarude töötlemisele või nende kulutuste osaline hüvitamine. See parasiitide põhjustatud haigus vähendab praegusel ajal märgatavalt ELi meesaaki ja põhjustab mesilasperede hukkumist, kui tõrjet ei tehta. Varroatoosi ei saa lõplikult likvideerida ja tarude töötlemine lubatud ainetega (mis ei jäta meelega jääkaineid) on ainus

võimalus selle haiguse tagajärgi vältida. Rahalist toetust peeti vajalikuks ka selleks, et hoida ära töötlemist kemikaalidega, mis ei ole lubatud või ennetada vähetõhusate meetodite kasutamist.

Mesilaste rändpidamise ratsionaliseerimiseks antava abi eesmärk on hallata tarude liikumist ühenduse territooriumil ja suure kontsentratsiooniga mesinduspiirkondade vabade asupaikade asustamist õitsemisperioodil. Mesilaste rändpidamise ratsionaliseerimisele võivad muude meetmete hulgas kaasa aidata rändpidamise arvestus, investeeringud vahenditesse ja meekaartide väljatöötamine.

Meeanalüüside tegemise abimeetme eesmärk on parandada mee turustamist. Selliste analüüside rahastamine, millega selgitatakse välja mee füüsikalise-keemilised omadused sõltuvalt botaanilisest päritolust, võimaldab mesinikul saada täpset teavet korjatud mee kvaliteedi kohta ja ta oskab oma tootele turul õige hinna määrata.

Mesitarude arvukuse suurendamise meede võimaldab tänu emamesilaste sündivuse soodustamise või mesilasperede ostmise rahastamisele hüvitada mesilaste hukkumise, st tootmisega, seotud kulutusi.

Määruse raames võib mee kvaliteedi parandamiseks tehtavate **rakendusürituste** eriprojektide lülitamine meeprogrammidesse ja uurimistulemuste avaldamine aidata kaasa tootjate sissetuleku suurenemisele eri piirkondades.

3. LIIKMESRIIKIDE ETTEPANEKUD

Üldiselt on liikmesriigid programmide haldamisega väga rahul ja korduvaid taotlusi määruse (EÜ) nr 1234/2007 muutmiseks ei esine. Sageli soovivad nad tagada nende programmide jätkumise.

Pärast viimast aruannet on komisjon muutnud rakenduseeskirju, et lihtsustada programmide elluviimist ja võimaldada liikmesriikidel olla paindlikum, eelkõige saades juba rakendatavaid programme muuta. Komisjon tühistas eeskirja, mille kohaselt oli 20 % ületamise puhul vaja haldusnõukogu arvamust sellekohta, kas algselt ühe meetme jaoks tehtud eraldi saab kasutada muudeks meetmeteks. Nüüdsest on ette nähtud, et eraldi võib riiklikes programmides algselt ettenähtud meetmetelt ümber suunata ja liikmesriigid võivad seda teha eri menetlust järgimata. Kui tegemist on uute meetmetega, mida ei ole komisjonile teatatud, on komisjoni arvamus siiski nõutav. Omalt poolt pani komisjon liikmesriikidele kohustuse koostada pärast iga majandusaastat teatis, millest selguks täpselt, mis liiki meetmete jaoks eraldi kasutati. See võimaldab programme paremini analüüsida. Liikmesriigid olid sellise lihtsustamise ja neile võimaldatud suurema paindlikkusega väga rahul.

Mõned liikmesriigid esitasid enne käesoleva aruande koostamist komisjonile siiski mõned küsimused. Alljärgnevalt väljatoodud küsimused esitati juba viimase aruande puhul.

– Mõned liikmesriigid soovisid, et mee füüsikalise-keemilise analüüsi tegevate laborite toetusmeetmeid saaks laiendada teistele mesindustoodetele.

Komisjoni vastus on sama, mis 2004. aastal: kuna eelarve on piiratud, ei loeta seda esmatahtsaks, arvestades eelkõige turustatud koguseid. Kõrge lisandväärtusega toodete analüüside kulusid on lihtsam kanda kui mee analüüsi. Sellest lähtuvalt ei ole suurt mõtet määrust muuta.

- Varroatoositõrjele võiks lisada ka muude haiguste tõrje. Peaks olema selge, et abikava eesmärk ei ole sektori sanitaarpoliitika loomine. Just veterinaarpoliitikaga segiajamise vältimiseks tunnistati varroatoosiga seotud muud haigused mesindusprogrammides 2004. aasta muudatustega abikõlbmatuks.
- Statistika parandamine. Et parandada oma programmide kaasrahastamist, on liikmesriikidel kohustus esitada sektori struktuuri uuring. Liikmesriikide esitatud arvandmete iga-aastane läbivaatamine oleks halduslikult koormav ja see ei ole soovitatav. Komisjoni talitused edastavad eri komiteede ajal korrapäraselt ettevõtjatele oma käsutuses oleva statistika impordi ja ekspordi kohta.
- Võimalus rakendada üle-euroopalisi projekte mitme liikmesriigi osavõtul. Komisjon tunnustab selliste projektide vajalikkust ja täpsustab, et need on võivad osutada abikõlblikeks ning miski ei takista mitme liikmesriigi koostööd sama projekti raames. Iga osalev liikmesriik peaks rahastama projekti talle eraldatud eelarvest. Taotlemata summade eraldamine nendele eriprojektidele oleks vastuolus enamiku liikmesriikide ja komisjoni soovitud haldamise lihtsustamise põhimõttega.

Esitati ka muid ettepanekuid.

- Rahastamise alla võiks kuuluda tarude parandamine ja taasisustamine. See on juba võimalik kas tehnilise abi või tarude arvukuse suurendamise meetme all.
- Osa meetmeid võiks hõlmata ka uusi tooteid (turundus, töötlemine jne). See on võimalik tehnilise abi all. Miski ei takista rahastamast tootjaihendust, kes soovib tuua turule uusi tooteid või tooteid uutes pakendites. Lisaks tootmise täiustamisele on programmide eesmärk ka turustamise parandamine.
- Võimalus anda summad, mida ühed liikmesriigid ei ole ära kasutanud, teistele liikmesriikidele või pikendada maksetähtaegu. Iga-aastane eelarve muudab selle võimaluse keeruliselt teostatavaks, kuna kasutamismäär selgub alles tagantjärele.
- Teavitada mesinikke paremini rakendusuringute tulemustest. Komisjon jagab seda eesmärki, kuid seda on raske õiguslikult vormistada. Tuleb rõhutada, et mesinikeorganisatsioonid osalevad iga riigi programmide väljatöötamisel ning nad on seega pädevad sellist teavet küsima ning seda tõenäoliselt oma Euroopa organisatsioonides jagama.
- Teatavad liikmesriigid on ka kritiseerinud asjaolu, et ilma kasutatavat eelarvet eelnevalt teadmata on programme raske välja töötada. Komisjon võtab selle seisukoha arvesse ja uurib, mil viisil oleks võimalik olukorda parandada. Võttes arvesse, et eelarve on jaotatud vastavalt tarude arvule igas liikmesriigis ja tarude loendusandmed esitatakse programmidega samal ajal, ei ole praegu võimalik liikmesriike eraldatavast summadest eelnevalt teavitada. Sellise olukorra vältimiseks on tõenäoliselt vaja lükata edasi tähtaega, mil liikmesriigid peavad sektori struktuuri uuringu ja riikliku programmi projekti esitama.
- Üks liikmesriik kritiseerib ka asjaolu, et kaasrahastamiseks sobivad meetmed peavad olema rakendatud enne jooksva majandusaasta 31. augustit ja seega on keeruline rahastada meedet septembris. Selgituseks on asjaolu, et meetmetega seotud maksed peavad olema tehtud enne jooksva majandusaasta lõppu.

- Osa riike on teinud kriitikat selle kohta, et ilma topeltmaksustamise keelustamise vastu eksimata ei saa meedet rahastada samaaegselt nende programmide ja mõne muu ühenduse abikava raames, kuid samas võivad kaks programmi teineteist täiendada. Et vältida mis tahes kaasrahastamist jääb komisjon sel teemal väga ettevaatlikuks ega kavatse kehtestatud piirangut tühistada.
- Teised riigid sooviksid heakskiitmist vajavate investeeringuabide puhul täpsemaid juhiseid. See oleks vastuolus viimastel aastatel kohaldatava lihtsustamise ja paindlikkuse põhimõttega. Ei ole võimalik koostada abikõlblike meetmete täielikku nimekirja. Komisjon on seadnud endale põhimõtte olla alati võimalikult paindlik, tingimusel et kõnealune vahend vastab eranditult kaasrahastamiseks sobivate eri meetmete eesmärkidele.

Mõned liikmesriigid soovivad, et komisjon teeks teatavad muudatused rakenduseeskirjade määramisesse, eelkõige lisaks sellesse taru muude toodete mõisted. Nüüd, kui nende toodete täielik nimekiri on ühise turukorralduse ühtses määramises, võtavad komisjoni talitused selle küsimuse vaatluse alla.

On palutud ka seda, et komisjoni (mitte tingimata üksnes põllumajanduse ja maaelu arengu direktoraadi) kavandatud sektorit soodustavate meetmete kohta oleks rohkem teavet. Komisjon tegeleb selle küsimusega, seda eelkõige pärast Euroopa Parlamendi 2008. aasta novembri resolutsiooni vastuvõtmist. Et paremini koordineerida eri peadirektoraaide jõupingutusi ja paremini käsitleda mesilaste surevust loodi talitustevaheline töörühm. Rühma ülesannete hulka kuulub ka teavitustegevus komisjoni vähem tuntud tegevusest.

Mõnel korral nimetati ka mõningaid muid erimeetmeid; määruste muutmist need siiski ei õigustaks. Iga erimeetme abikõlblikkust hinnatakse programmide analüüsi käigus enne nende heakskiitmist.

4. VALDKONNA ETTEVÕTJATE ETTEPANEKUD

Sektori märkused võib võtta kokku järgmiselt.

Komisjoni talitustele edastasid märkusi üksnes tootjad, eelkõige COPA/COGECA (Euroopa Liidu Põllumajandusorganisatsioonide Komitee / Põllumajanduskoostöö Keskkomitee) liikmed. Peamiselt rõhutavad nad nende programmide tähtsust, positiivset mõju sektorile ja loodavad, et programmide jätkumine oleks tagatud.

Lisaks nendele üldistele märkustele pakuti välja mõned parendused, millest suure hulga esitajateks olid liikmesriigid.

- Programmide väljatöötamisel oleks vaja tõhustada liikmesriikide ja mesinikeorganisatsioonide koostööd. Kahetsusega tuleb märkida, et teatavatel juhtudel ei ole koostöö olnud piisav, mistõttu ei ole eelarve alati kõige paremal viisil kasutust leidnud. Komisjon jagab arvamust, et programmide väljatöötamisel on peamine roll erialastel ühendustel, ning rõhutab, et liikmesriikidel on isegi kohustus sellist dialoogi arvestada, kuna peamine eesmärk on leida abikõlblikele meetmetele võimalikult täpne suunitlus.
- Tehnilise abi meetmeid ei tohiks kasutada teadusuuringute edendamiseks.

- Luua võiks tehnilise abi alammeetme, mille abil rahastada Euroopa mesindusfoorumi loomist, mis omakorda aitaks kaasa sünergia loomisele. Komisjon toetab kontakte eri liikmesriikide mesinike vahel, kuid ei pea sellise foorumi loomist vajalikuks. See läheks vastuollu nii kaasrahastamise kui ka lihtsustamise põhimõttega. Iga liikmesriigi tehnilise abi meetmed võivad siiski hõlmata ka ühendusesisest koostööd soodustavaid meetmeid.
- Rakendusuringute tulemuste parem levitamine (vt liikmesriikide kommentaarid).
- Muude mesindustoodete mõiste sisseviimine (vt liikmesriikide kommentaarid).
- Eelarve ja ühenduse poolt rahastatava osa suurendamine.
- Lõpetuseks soovitakse muuta rakendusmääruse II lisa, et lisada sellesse andmed mesilaste surevuse kohta.

5. KOKKUVÕTE

Nagu võis näha juba 2007. aastal, on mehhanism, millega nähakse ette riiklike programmide koostamine mee tootmise ja turustamise parandamiseks Euroopa Liidus, andnud mesindussektoris positiivseid tulemusi nii liikmesriikide kui ka mesinike seisukohalt.

Kuigi määrusega (EÜ) nr 797/2004 kindlaks määratud esmatähtsad meetmed on eelarve seisukohast piiratud, on mesindussektori jaoks neil suur kvalitatiivne väärtus.

Komisjon poolt 2007. aastal sisse viidud lihtsustamismeetmed on võimaldanud liikmesriikidel nende rakendamisjärgus programme lihtsalt kohandada, et reageerida kohasemalt neile probleemidele, mida programmide teavitamise järgus ei osatud ette näha või alahinnati.

Arvestades käesolevas aruandes esitatud üksikasju ja soovides ära hoida määruse uut muutmist, mille puhul läheks liikmesriikidel mõni aeg muudatuste kohandamisele, ja esineks võimalus, et esialgu ei kohaldata seda veel õigesti, leiab komisjon, et nõukogu määruse (EÜ) nr 1234/2007 muutmise ei ole põhjendatud. Seevastu annab komisjon vajaliku aja jooksul hinnangu sellele, kas on võimalik anda positiivne vastus liikmesriikide või nende ettevõtjate taotlustele seoses üksikasjalike rakenduseeskirjadega.